

[Svend Nielsen.]
ningen, især paa det økonomiske Omraade, naar man monopoliserer en Virksomhed. Og det har vi jo heller ikke undgaaet herhjemme; jeg har omtalt, hvorledes Almindelig dansk Lægeforening har tilrevet sig en Magtstilling, som Befolkningen er grumme daarligt tjent med.

Men, som sagt, fri eller monopoliseret Lægevirksomhed er et Spørgsmaal, som der er meget delte Meninger om. Der er adskillige Mennesker, og da navnlig Læger, der ser saadan paa det, at det burde forbydes Lægmænd at beskæftige sig med Lægegerning. Dette Synspunkt hos Læger kan naturligvis skyldes rene Fagforeningsinteresser; men det kan jo ogsaa skyldes, at en rent teoretisk Betragtning af dette Spørgsmaal maa føre til den Antagelse, at de Folk, der faar den af Samfundet forordnede Uddannelse, og saa god en Uddannelse, som Samfundet til enhver Tid mener at kunne give dem, ogsaa maa være de bedste til at udøve Lægegerning.

Det er forstaaeligt, at mange ser saaledes paa det, og i Almindelighed vil det vel nok være rigtigt, det tør jeg ikke benægte; men det er nu her som paa saa mange andre Omraader i Livet, at en rent teoretisk Betragtning og Bedømmelse er ikke nok, og Praksis viser, at det ogsaa er muligt ad anden Vej end den af Samfundet forordnede at erhverve sig Kendskab til, hvordan man kan hjælpe sine Medmennesker i adskillige Sygdomstilfælde. Det er muligt og vel ogsaa sandsynligt, at det er gennem Slægtleds Erfaringer, det naas, og maaské ogsaa ved Nedarvning i Form af særlige Anlæg for Lægegerningen; det er i alt Fald en Kendsgerning, at der findes Mennesker, som er særlig egnede til at hjælpe deres Medmennesker i visse Sygdomstilfælde, selv om de ikke har faaet den af Samfundet forordnede Uddannelse for Læger.

Man kan jo godt forsøge at benægte, at det er saaledes, og blandt Lægerne er der et meget stort Tal, der benægter det; men Kendsgerningerne væltes jo ikke over Ende hverken af Teori eller af Benægtelse. Vi har adskillige Eksempler paa, at syge Mennesker har søgt Læge i lang Tid, men er ikke blevet hjulpet, og de har saa som en sidste — man kan vel egentlig godt sige Fortvivlelsens Udvej henvendt sig til en Kvaksalver eller en kendt Lægmand, og han har saa taget dem under Behandling, og i Løbet af kort Tid er de blevet raske.

Det er en Kendsgerning, at der findes saadanne Tilfælde, og selv om man ikke kan give en fyldestgørende videnskabelig For-

klaring derpaa, er det saa tilstrækkelig Grund til at forbyde, at noget saadant finder Sted? Og hvis man forbyder det, er det saa i Grunden ikke ensbetydende med, at man sætter Teori som Nr. 1 og Livet som Nr. 2? Det vil der i hvert Fald være mange, der mener, og den Opfattelse er der ogsaa adskillige i mit Parti, der har; men det er ikke alle, Partiets Medlemmer ser lidt forskelligt paa det Spørgsmaal.

Lovforslaget gaar nu heller ikke den Vej rent ud at forbyde Lægmænd at udøve Lægevirksomhed. Man har i Stedet for valgt en Mellemting, og derved har man faaet en meget uklar og en meget ubestemmelig, men meget farefuld Vej for en Lægmand at færdes paa, og det maa efter min Mening blive Rigsdagens Opgave at klargøre og afgrænse Paragraffen saaledes, at det bliver muligt for Lægmænd at se, hvad de maa, og hvad de ikke maa.

Som Paragraffen nu er formet, er det nærmest en komplet Samling af Fælder og Faldgruber, som de, der giver sig af med denne Gerning, med næsten usvigelig Sikkerhed vil blive fanget i. Jeg gaar ud fra, at det er uforvarende, det er sket, det kan ikke være Meningen, at man vil give en Tilfælde, der er af formel Art, men som reelt er af den Beskaffenhed, at den vil virke som Løkkemad, som skal liste de Lægmænd, der vil give sig af med Lægegerning, til at gaa i Fælden. Som Kapitel VI er formet, vil det komme til at virke saaledes. Det skal, tror jeg, jeg tør sige, være en meget durkdreven en, der kan undgaa at blive fanget.

Men, som sagt, jeg gaar ud fra, at det er uforvarende, det er sket, og jeg vil derfor mene, at vi i det kommende Udvalg maa prøve paa at finde en Form, som er mere betryggende for Befolkningen og samtidig øver Retfærdighed overfor de Lægmænd, der hjælper deres syge Medmennesker. Herved forstaa jeg bl. a. en Ordning, som gør det muligt, at virkelige Svindlere, der spekulerer i at føre godtroende Mennesker bag Lyset og udnytte dem, kan rammes og saa vidt muligt rammes med en saa streng Straf, at deres Virksomhed umuliggøres.

Hvad i øvrigt angaar de enkelte Paragraffer i dette Kapitel, vil jeg gerne sige, at den Bestemmelse, der findes i § 25, gaaende ud paa at anvende en skønsmæssig Vurdering af Faren i Stedet for en paavise- lig Skade som Straffegrundlag, efter min Mening er alt for vilkaarlig; det bliver et alt for ubestemt og ubestemmeligt Straffe- grundlag. Naar der ikke er tilføjet Patien- ten nogen som helst Skade, kan man ikke